

'S GRAVENHAGE.

2.

POLDERS DIE GEHEEL OF GEDEELTELIJK OP DE
KAART VOORKOMEN.

Administratieve indeeling.

HOOGHEEMRAADSCHAP DELFLAND.

Zuidholland.

- Zuisterpolder.
- Noordpolder.
- Schaapwipolder.
- Wippolder.
- Oost- en West-Eskampolder. (Bestaande uit twee waterstaatkundige polders van deze namen).
- Vithofpolder.
- Dijkpolder.
- Polder Oost-Maale.
- Zwaarte polder.
- Polder West-Maale.

ZEEWERING.

De zeevering bestaat uit de duinketen, die zich langs de westkust van het vaste land van Zuidholland uitstrekt, en aansluit aan den Nieuwlandschen dijk, loopende langs de rivier het Scheur bij den Hoek van Holland.

Achter strandpaal n. 107, en verder van af strandpaal n. 110, aansluitende aan den Noordlandschen dijk, heeft men wegens de sterke afnemering van de duinketen een Sloopdijk aangelegd.

De Hoogheemraadschappen Rijnland en Delfland onderhouden de duinen ieder voor zoover deze zich binnen de grenzen van hun waterschap bevinden door helm en strooieplantingen en het stellen van rietschuttingen.

Het strand van Delfland heeft gedurende een groot aantal jaren aan sterke afnemering blootgestaan. Volgens de oude kaarten van Delfland bedraagt die afnemering van Terheijde tot voor den Nieuwlandschen polder van het jaar 1712 tot 1863, 528 à 565 el.

Tot bescherming van het strand bestaan er tegenwoordig 49 besteende rijken hoofden, bekend onder den naam van Delflandsche hoofden.

De lengte der duinketen van het kanaal te Katwijk tot de doorgraving van den Hoek van Holland bedraagt 32350 el ongeveer.

De breedte is zeer verschillend en bedraagt gemiddeld:

- te Wassenaar 2700 el.
- " Scheveningen 2000 "
- " Loosduinen 400 "

Van of den Hoek van Holland tot voorbij Loosduinen worden de duinen regelmatig geslecht tot de hoogte van + 6.50.

Sedert het jaar 1843 wordt het strand van Kijkduin tot den Hoek van Holland jaarlijks gemeten.

Hier toe zijn op het strand of afstanden van 1000 el strandpalen geplaatst. De meting geldt zoowel den voet van het duin als de hoog- en laagwaterlijnen.

De uitkomsten worden geregeld in daartoe bestemde registers bijgeschreven.

POLDERS, ENZ.

Polders.

Op de kaart is de waterstaatkundige toestand geteekend. De administratieve indeeling is boven de kaart omschreven.

Hoogheemraadschap Delfland.

Zie voor de polders, die tot het Hoogheemraadschap behooren, de opgaven boven de kaart.

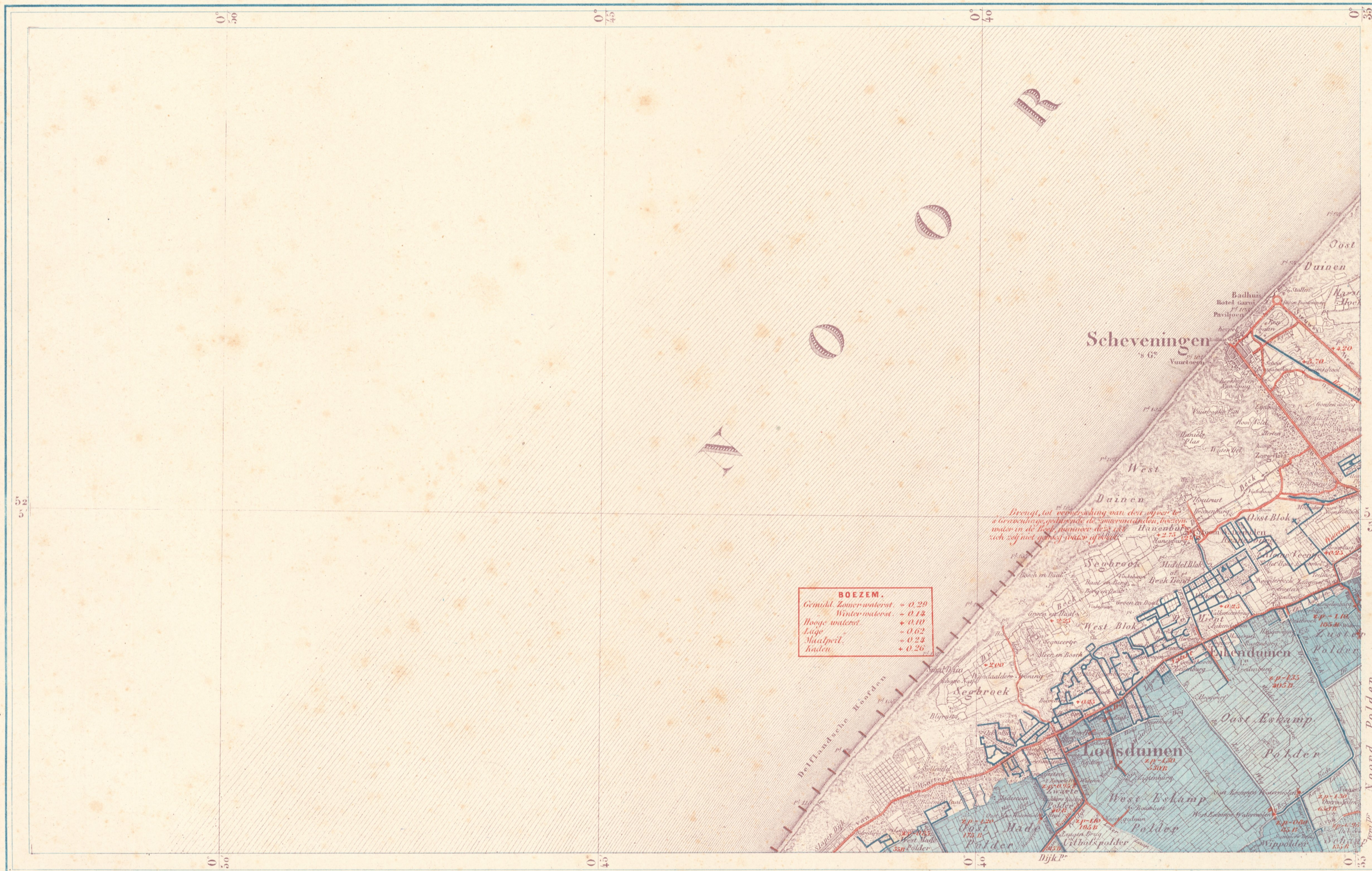
De voornaamste werken, waarvan het onderhoud ten laste van het Hoogheemraadschap is, zijn de zeevering, de Maasdijk met de daarin gelegen sluisen, nagenoeg alle loezematers en een groot aantal daarover gelegen bruggen.

Het Hoogheemraadschap heeft buitendien toezigt op alle werken behoorende tot den algemeenen waterstaat van Delfland, zooals alle waterkeerende of waterafleidende werken, waarbij sommige van Delflands onderdeelen een gemeen belang hebben.

Het heeft toezigt op de vereeningen en ontgrondingen en eenigermate op de huishoudelijke belangen van elken in het Hoogheemraadschap gelegen polder.

De oprigting van het Hoogheemraadschap dagteekent reeds van voor 1273.

Het tegenwoordige reglement van bestuur is goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 20 December 1852 (Staatsblad n. 35).

BOEZEM.	
Gemidd. Zomerswaterstand	+ 0.29
Winterswaterstand	+ 0.13
Hoogste waterstand	+ 0.40
Laagste	+ 0.62
Maalpeil	+ 0.23
Maalpeil	+ 0.26

TOELICHTING.

De polders op de kaart hebben de kleur van den boezem, waarop zij uitwateren, in verschillende tinten. Hooge gronden, boezem- en vlietlanden zijn niet gekleurd. Voorboezems van molens, al zijn zij ook door een sluisje met wachtdeur van den boezem gescheiden, zijn voorgesteld als tot dien boezem behoorende. Molensluisjes en inlaatdijkers zijn niet in het rood aangewezen. Tot meer duidelijke aanwijzing van de boezemwateren zijn daarbij de benamingen in het rood gesteld.

VERKLARING DER TEEKENS.

- Schiepadwatermolens.
- Teeken ter onderscheiding van seimolens.
- Stoongemaal met aanwijzing van het aantal paardekrachten.
- De onder het stoongemaal geplaatste letter geeft het bemalingswerktuig aan:*
- c.* centrifugaalpompe.
- Uitwateringsluis (U. sl.)
- Duiker onder door een waterleiding.
- z.p.* Zomerpeil van polders.
- Cijfers zonder voorafgaande letter geven terinshoogten aan.
- Straat-, grind-, schulpwegen, enz.
- De grootte der polders is gegeven in Bunders, volgens meting op de kaart.*
- Getallen, met het teeken + of - er voor geplaatst, geven hoogten aan in ellen boven of beneden Amsterdamsch peil (A.P.).*

BOEZEMS.

Schieboezem.

Oppervlakte van den boezem ongeveer 385 B.

Oppervlakte van de polders, die op den boezem uitwateren, ongeveer 28200 B.

Oppervlakte van de boezemlanden, hooge gronden en duinen die er hun water op lozen ongeveer 8700 B.

Zomers wordt de boezem zoo noodig door inlaten van water op een gemiddelden stand van — 0.29 gehouden.

In het voor- en najaar als de molens in het gemaal zijn is de gemiddelde stand ongeveer — 0.14.

De hoogste en laagste standen over de jaren 1858—1867, gedurende de maanden October tot April, waargenomen aan het Boerenverlaat te Rotterdam waren:

Hoogste stand 3 December 1863 + 0.10.

Laagste " 30 November 1863 — 0.62.

Het maalpeil is — 0.24. (Men houdt zich daar echter niet altijd strikt aan.)

De kaden langs den boezem hebben eene hoogte van + 0.26.

De boezem ontlast zich op de Nieuwe Maas en het Scheur door 11 sluisen.

Op de Nieuwe Maas:

- door de schutsluis het Spiet te Rotterdam;
- " " " te Delfshaven;
- " " " te Schiedam;
- " " sluis aan de Vijfsluizen tusschen Schiedam en Vlaardingen;
- " drie sluisen te Vlaardingen, waaraan één als schutsluis ingerigt is.

Op het Scheur:

- door drie sluisen in en bij Maassluis,
- en door de Oranjesluis.

De afstroming door de sluis te Delfshaven heeft alleen plaats als het voor de scheepvaart niet hinderlijk is, terwijl op die te Schiedam gene verpligting rust om den boezem te laten afstromen.

Bij onvoldoende lozing wordt de boezem afgemalen door een stoomscheepwatermolen groot 100 paardekrachten aan de Vijfsluizen, die met October 1864 in werking gesteld is.

De inlating van water geschiedt aan de Vijfsluizen, aan de Oranjesluis en somtijds ook te Maassluis.

STANDEN VAN HET BUITENWATER AAN DE UITWATERINGSLUIZEN VAN DEN SCHIEBOEZEM.

De gemiddelde waterstand over de 10 jaren 1857—1866 is geweest.

Op de Nieuwe Maas:

Rotterdam	{ de vloed + 0.94.	1
	{ de eb — 0.25.	
Vijfsluizen	{ de vloed + 0.89.	3
	{ de eb — 0.37.	
Vlaardingen	{ de vloed + 0.89.	3
	{ de eb — 0.39.	

Op het Scheur:

Maassluis	{ de vloed + 0.87.	1
	{ de eb — 0.47.	